

Силабус дисципліни

Методологія наукових досліджень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія перемовин та медіація»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи,
д.психол.н., професор Гірняк Андрій Несторович

Контактна інформація

girand@ukr.net +380961063505

Опис дисципліни

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» спрямована забезпечити професійне оволодіння майбутніми спеціалістами принципами, технологіями і техніками проведення фундаментальних і прикладних досліджень у різних сферах суспільної практики, а також підвищити їхню методологічну культуру та навчити її способам колективної мислекомунікації.

Структура дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Поняття “методологія” і “метод” та їх зміст, структура, обсяг	Знати: про методологію та її значення у розвитку сучасної науки, її зміст та структуру; вміти використовувати отримані знання в нових умовах, при вивченні інших дисциплін.	Тести, проблемні завдання
4/2	2. Методологія як система наукових методів і прийомів, організаційних процедур і пошукових технік	Знати про предмет методологічного аналізу; методи тестування, опитування, бесіди, аналізу продуктів діяльності, мисленнєвого експериментування, наукового проектування, прогнозного моделювання, анкетування, кількісного і якісного аналізу даних; вміти організувати та здійснювати наукове дослідження.	Тести, проблемні питання, кейси
4/2	3. Методологія науки і методологічна робота у сфері пізнавальної творчості	Знати про методологію науки і методологічну роботу у сфері пізнавальної творчості. Здатність до винахідництва, здійснювати ґрунтовні дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	Проблемні питання
4/2	4. Класифікація методологій філософії науки	Знання про індуктивізм, конвенціоналізм, фальсифікаціоналізм та історизм як основні методологеми філософії науки; принципи,	Питання на світоглядну компетентність

	фундаментальне експериментування	умови та засоби фундаментального експериментування в гуманітарній сфері суспільства.	
4/2	5. Методологія науково-дослідницьких програм і суспільна практика	Знати теорію, методологію, технологію і практику як галузей науки, їх особливості; знати про науковий план і науковий проект; вміти виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми.	Питання на суспільно-дослідницьку компетентність
4/2	6. Методологія наукових досліджень у сфері економіки	Знати філософські і загальнонаукові принципи, закони і категорії діалектики, економічні закони і категорії, дисциплінарні та міждисциплінарні методи дослідження в економічній теорії.	Тести, проблемні питання
6/3	7. Методологія наукових досліджень у сфері освіти	Знати соціально-культурну парадигму розвитку освіти та її методологічний аналіз, національну доктрину розвитку освіти в Україні; здійснювати порівняльний аналіз традиційної та інноваційної освітніх систем.	Тести, проблемні питання

Літературні джерела

1. Балл Г.О. Раціогуманістична орієнтація в методології людинознавства. Київ: Вид. ПП "СКД", 2017. 204 с.
2. Вітакультурна методологія. До 25-річчя наукової школи професора А. В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ. 2019. 980 с.
3. Гірняк А.Н., Гірняк Г.С. Методологічне обґрунтування психологічних змінних емпіричного дослідження ефективності модульно-розвивальної взаємодії. *Психологія і суспільство*. 2021. № 2. С. 177–191.
4. Гірняк А.Н., Гірняк Г.С. Методологічна модель психологічного пізнання модульно-розвивальної освітньої взаємодії. *Психологічний часопис*. 2022. Том 8. Випуск 1 (57). С. 49-60.
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 448 с.
6. Євтушенко М, Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб.. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
7. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид.. Київ: Алерта, 2019. 492 с.
8. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
9. Осадча А. Б. Євтушенко В. М. Показники реалізації пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень. *Наука, технології, інновації*. 2018. № 1. С. 23-36.
10. Методологія і психологія гуманітарного пізнання: колективна монографія. До 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.
11. Соболев Х.С., Петровська Н.І., Гуняк О. М. Методологія і принципи наукових досліджень: навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2018. 92 с.
12. Фурман А. В. Ідея і зміст професійного методологування: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 378 с.
13. Фурман А.В. Методолог – професія майбутнього. *Психологія і суспільство*. 2016. №1. С. 16-42.
14. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: Вид-во НУВГП, 2016. 151 с.
15. Bagele Chilisa. Indigenous Research Methodologies (NULL). 2019. 392p.
16. David L. Gast, Jennifer R. Ledford. Single Case Research Methodology. 2018. 436 p.
17. Runjit Kumar. Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginner. 2019. 528 p.
18. Francis C. Dane. Evaluating Research: Methodology for People Who Need to Read Research. SAGE Publications, Inc; 2 edition. 2017 280 p.
19. Shona McCombes. How to write a research methodology. 2019. URL: <https://www.scribbr.com/dissertation/methodology>
20. Scientific methods. The American Heritage Dictionary of the English Language, 4th edition URL:<http://www.answers.com/topic/scientific-method>
21. Walliman, Nicholas. Research methods: the basics/ 2nd edition. Abingdon. Oxon; New York, NY: Routledge. 2018. 328 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за дисципліну розраховується за шкалою оцінювання:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (4 тем по 10 балів = 40 балів). 2. Письмова робота 60 балів	1. Усне опитування під час занять (3 тем по 10 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Написання КПІЗ, яке включає: написання тез та оформлення згідно вимог = 60 балів 2. Захист КПІЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали = 20 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом